

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2015. gada 6. oktobrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Orhūsas konvencija — Direktīva 2003/4/EK — 5. un 6. pants — Vides informācijas pieejamība sabiedrībai — Maksa par vides informācijas sniegšanu — Jēdziens “samērīgs” — Datu bāzes uzturēšanas izmaksas un vispārējās izmaksas — Iespēja vērsties tiesā — Lēmuma, ar ko piemēro maksu, apstrīdēšana administratīvā procesā un pārsūdzēšana tiesā

Lieta C-71/14

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko Pirmās instances tiesa (Vispārējā regulējuma palāta, Informācijas tiesības) [*First-tier Tribunal (General Regulatory Chamber, Information Rights)*] (Apvienotā Karaliste) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2014. gada 4. februārī un kas Tiesā reģistrēts 2014. gada 10. februārī, tiesvedībā

East Sussex County Council

pret

Information Commissioner,

piedaloties

Property Search Group,

Local Government Association.

TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs T. fon Danvics [*T. von Danwitz*] (referents), tiesneši K. Vajda [*C. Vajda*], A. Ross [*A. Rosas*], E. Juhāss [*E. Juhász*] un D. Švābi [*D. Šváby*],

ģenerālvokāte E. Šarpstone [*E. Sharpston*],

sekretāre S. Stremholma [*C. Strömholm*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2014. gada 11. decembra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *East Sussex County Council* vārdā – *R. Cobb* un *C. Brannigan*, *solicitors*, kā arī *M. N. Fleming*, *QC*,

— *Information Commissioner* vārdā – *R. Bailey*, *solicitor*, un *A. Proops*, *barrister*,

* Tiesvedības valoda – angļu.

- *Property Search Group* vārdā — *N. Clayton*,
  - *Local Government Association* vārdā — *R. Cobb*, *solicitor*,
  - Apvienotās Karalistes valdības vārdā — *L. Christie*, pārstāvis, kam palīdz *J. Maurici* un *S. Blackmore*, *barristers*,
  - Dānijas valdības vārdā — *C. Thorning* un *M. Wolff*, pārstāvji,
  - Eiropas Komisijas vārdā — *L. Pignataro-Nolin*, *L. Armati* un *J. Norris-Usher*, pārstāves,
- noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus 2015. gada 16. aprīļa tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 28. janvāra Direktīvas 2003/4/EK par vides informācijas pieejamību sabiedrībai un par Padomes Direktīvas 90/313/EEK atcelšanu (OV L 41, 26. lpp.) 5. un 6. panta interpretāciju.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar strīdu starp *East Sussex County Council* (Īstsaseksas Grāfistes padome, turpmāk tekstā — “Grāfistes padome”) un *Information Commissioner* (Informācijas komisārs) par pēdējā minētā lēmumu, ar ko par nelikumīgu atzīts Grāfistes padomes lēmums par maksu par vides informācijas sniegšanu *PSG Eastbourne*, nekustamo īpašumu meklēšanas uzņēmumam.

Atbilstošās tiesību normas

Starptautiskās tiesības

- 3 Konvencija par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties [vērsties] tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem ir parakstīta Orhūsā 1998. gada 25. jūnijā un Eiropas Kopienas vārdā apstiprināta ar Padomes 2005. gada 17. februāra Lēmumu 2005/370/EK (OV L 124, 1. lpp.; turpmāk tekstā — “Orhūsas konvencija”).
- 4 Šīs konvencijas 4. panta “Pieeja vides informācijai” 1. punktā ir paredzēts, ka, ievērojot noteiktus ierobežojumus un nosacījumus, katrai šīs konvencijas pusei jānodrošina, lai valsts iestādes, ievērojot attiecīgās valsts tiesību aktus, sabiedrībai darītu pieejamu lūgto informāciju par vidi.
- 5 Orhūsas konvencijas 4. panta 8. punktā ir precizēts:

“Katra Puse var atļaut valsts iestādēm, kas sniedz šādu informāciju, noteikt maksu par šo pakalpojumu, bet šī maksa nedrīkst būt nepamatoti liela. Valsts iestādes, kas gatavojas noteikt šādu maksu par informācijas sniegšanu, lūgumu iesniedzējiem dara pieejamu informāciju par iekasējamo maksu, norādot gadījumus, kad var atbrīvot no šādas maksas un kad informācijas sniegšanas priekšnosacījums ir tās priekšapmaksa.”

- 6 Šīs konvencijas 9. panta “Iespēja [vērsties] tiesu iestādēs” 1. punktā ir noteikts:

“Katra Puse saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem nodrošina to, ka ikvienai personai, kura uzskata, ka tās lūgums sniegt informāciju saskaņā ar 4. pantu ir ticis ignorēts, daļēji vai pilnīgi nepamatoti noraidīts, nepietiekami atbildēts vai kā citādi nav izskatīts atbilstoši minētā panta noteikumiem, ir iespēja pārskatīšanas nolūkā [vērsties] tiesā vai kādā citā neatkarīgā un objektīvā institūcijā, kas noteikta likumā.

Gadījumos, kad Puses paredz pārskatīšanu tiesu iestādē, tās nodrošina, lai attiecīgajai personai būtu pieejama arī ātra, ar likumu noteikta procedūra, kas ir bezmaksas vai nav saistīta ar pārāk lielām izmaksām un saskaņā ar kuru lūgumu atkārtoti izskata kāda valsts iestāde vai izskata neatkarīga un objektīva institūcija, kas nav tiesa.

[..]”

Savienības tiesības

Direktīva 90/313/EEK

- 7 Padomes 1990. gada 7. jūnija Direktīvas 90/313/EEK par brīvu piekļuvi vides informācijai (OV L 158, 56. lpp.) 5. pantā ir noteikts:

“Dalībvalstis var ieviest maksu par informācijas sniegšanu, bet šī maksa nedrīkst pārsniegt saprātīgas izmaksas.”

Direktīva 2003/4

- 8 Direktīvas 2003/4 preambulas 2. un 18. apsvērumā ir noteikts:

“(2) [..] Šī direktīva nodrošina vēl lielāku informācijas pieejamību, nekā paredzēts Direktīvā 90/313/EEK.

[..]

(18) Publiskās institūcijas drīkst iekasēt maksu par vides informācijas sniegšanu, bet šai maksai jābūt samērīgai. Tas nozīmē, ka parasti maksa nedrīkst pārsniegt attiecīgo materiālu faktiskās sagatavošanas izmaksas. [..]”

- 9 Šīs direktīvas 1. panta a) punktā ir noteikts:

“Šīs direktīvas mērķi ir:

a) garantēt publisko institūciju rīcībā esošās vai tām pieejamās vides informācijas iegūšanas tiesības un izklāstīt pamatnoteikumus un praktiskus pasākumus attiecībā uz šo tiesību izmantošanu [..].”

- 10 Minētās direktīvas 3. panta 1. punktā ir noteikts:

“Dalībvalstis nodrošina, lai publiskajām institūcijām, neprasot pamatojumu, saskaņā ar šīs direktīvas noteikumiem būtu pienākums sniegt to rīcībā esošo vai tām pieejamo vides informāciju ikvienam informācijas pieprasītājam, kas iesniedzis pieprasījumu.”

11 Šīs pašas direktīvas 3. panta 5. punktā ir noteikts:

“Piemērojot šo pantu, dalībvalstis nodrošina, lai:

[..]

c) būtu noteikti praktiski pasākumi, kas ļauj efektīvi izmantot vides informācijas saņemšanas tiesības, piemēram:

— ieceļot personas, kuras atbild par informācijas nodrošināšanu;

— izveidojot un uzturot struktūrvienības, kas izvērtē pieprasīto informāciju;

— izveidojot publisko institūciju rīcībā esošās vai tām pieejamās vides informācijas reģistrus un sarakstus vai informācijas punktus un skaidri norādot, kur šādu informāciju var atrast.

[..]”

12 Direktīvas 2003/4 5. panta “Maksa” 1. un 2. punktā ir paredzēts:

“1. Visi publiskie reģistri vai saraksti, kas izveidoti un tiek uzturēti saskaņā ar 3. panta 5. punktu, ir pieejami bez maksas, tas attiecas arī uz pieprasītās informācijas pārskatīšanu uz vietas.

2. Publiskās institūcijas var paredzēt maksu par jebkuras vides informācijas sniegšanu, bet šai maksai jābūt samērīgai.”

13 Šīs direktīvas 6. panta “Iespēja [vērsties] tiesu iestādēs” 1. un 2. punktā ir noteikts:

“1. Dalībvalstis nodrošina, lai ikvienam informācijas pieprasītājam, kas uzskata, ka viņa informācijas pieprasījums ignorēts vai nepamatoti noraidīts (pilnībā vai daļēji), ka nav saņemta pienācīga atbilde vai citādi nav ievēroti 3., 4. vai 5. panta noteikumi, būtu pieejama procedūra, kura paredz attiecīgās publiskās institūcijas darbības vai bezdarbības pārskatīšanu, ko veic tā pati vai cita publiskā institūcija, vai izskatīšanu administratīvā kārtā, kuru veic saskaņā ar tiesību aktiem izveidota neatkarīga un objektīva struktūra. Šādai procedūrai jābūt ātrai un vai nu bez maksas, vai ne dārgai.

2. Papildus 1. punktā minētajai pārskatīšanas procedūrai dalībvalstis nodrošina, lai informācijas pieprasītājam būtu pieejama pārsūdzēšanas procedūra tiesā vai citā saskaņā ar tiesību aktiem izveidotā neatkarīgā un objektīvā struktūrā, kurā var pārsūdzēt attiecīgās publiskās institūcijas darbību vai bezdarbību un kas var pieņemt galīgu lēmumu. Dalībvalstis var turklāt noteikt, ka [trešajām personām], kam inkriminē informācijas izpaušanu, ir pieejami tiesiskas aizsardzības līdzekļi.”

Apvienotās Karalistes tiesības

14 Ar 2004. gada Vides informācijas noteikumiem (*Environmental Information Regulations 2004*, turpmāk tekstā – “*EIR 2004*”) valsts tiesībās ir transponēta Direktīva 2003/4.

15 *EIR 2004* 8. panta 1.–3. punktā ir noteikts:

“1. Ievērojot 2.–8. punktu, ja publiska iestāde dara pieejamu vides informāciju [..], tā var no informācijas pieprasītāja ieturēt maksu par pieeju šādai informācijai.

2. Publiska iestāde neietur maksu par atļauju:

- a) piekļūt publiskam reģistram vai vides informācijas sarakstam, ko tā pati uztur; vai
- b) apskatīt pieprasīto informāciju telpās, kuras publiskā iestāde atļauj izmantot šādai apskatei.

3. Iepriekš 1. punktā minētā maksa nepārsniedz summu, ko publiskā iestāde atzīst par samērīgu.”

- 16 Saskaņā ar 2000. gada Likuma par informācijas brīvību, kurā grozījumi izdarīti ar *EIR 2004* 18. pantu, 50. panta 1. punktu ieinteresētā persona var vērsties pie Informācijas komisāra, lai tas pieņemtu lēmumu par to, vai attiecīgā publiskā iestāde ir izskatījusi tās informācijas pieprasījumu atbilstoši *EIR 2004* paredzētajām prasībām.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 17 Nekustamo īpašumu darījuma ietvaros *PSG Eastbourne*, nekustamo īpašumu meklēšanas uzņēmums, iesniedza vides informācijas pieprasījumu Grāfistes padomē, lai iegūto informāciju komerciālos mērķos sniegtu attiecīgajā darījumā ieinteresētajām personām. Grāfistes padome, kura šādus tā sauktos “nekustamā īpašuma meklēšanas” pieteikumus saņem bieži, sniedza pieprasīto informāciju un pieprasīja maksu kopumā 17 sterliņu mārciņu (GBP) (aptuveni EUR 23) apmērā atbilstoši tās standartmaksām. Kā izriet no iesniedzējtiesas nolēmuma C pielikuma, šīs maksas katra ir GBP 1–4,50 (aptuveni EUR 1–6) apmērā.
- 18 Lielāko daļu informācijas, kas izmantota minētajai nekustamā īpašuma meklēšanai, apstrādāja Grāfistes padomes “informācijas” nodaļa, izmantojot elektronisku vai papīra formāta datu bāzi. Šo datu bāzi savu uzdevumu veikšanai izmanto arī citas Grāfistes padomes struktūrvienības.
- 19 Grāfistes padomes standartmaksās par katru pieprasītās informācijas veidu ir paredzēta fiksēta maksa, kas piemērojama vienādi, neatkarīgi no tā, kas iesniedzis pieprasījumu. Izmaksas ir aprēķinājuši Grāfistes padome, balstoties uz stundas likmi, ņemot vērā, cik laika “informācijas” nodaļa ir veltījusi datu bāzes uzturēšanai un sniedzot atbildes uz individuāliem pieprasījumiem. Atbilstoši Grāfistes padomes praksei no šajā gadījumā pieprasītās maksas ir paredzēts segt visas izmaksas, kas šai iestādei radušās, veicot minētos divus uzdevumus, un peļņu tā tai nerada. Šo maksu noteikšanai izmantotā stundas likme ietver ne vien darbinieku atalgojuma izmaksas, bet arī daļu vispārējo izmaksu. Iesniedzējtiesa norāda, ka vispārējo izmaksu iekļaušana minēto maksu aprēķinā atbilst parastajiem grāmatvedības principiem.
- 20 Pēc *PSG Eastbourne* sūdzības par Grāfistes padomes pieprasītajām maksām Informācijas komisārs izdeva lēmumu, kurā atzīts, ka šīs maksas neatbilst *EIR 2004* 8. panta 3. punktam, jo tajās ir ietvertas izmaksas, kas nav pasta, kopēšanas vai citi izdevumi, kas saistīti ar pieprasītās informācijas sniegšanu.
- 21 Grāfistes padome, kuru atbalsta *Local Government Association* (Vietējo pašvaldību apvienība), par šo lēmumu iesniedza prasību iesniedzējtiesā, norādot, ka tās standartmaksās paredzētās maksas ir likumīgas un nepārsniedz saprātīgu apmēru. Informācijas komisārs, ko atbalsta *Property Search Group* (Nekustamo īpašumu meklēšanas grupa), savukārt apgalvo, ka Direktīvas 2003/4 5. panta 2. punktam ir pretrunā, ka maksu aprēķinā tiek ņemtas vērā ar datubāzes uzturēšanu saistītās vai vispārējās izmaksas. Katrā ziņā, ņemot vērā Direktīvas 2003/4 tapšanas vēsturi, Informācijas komisārs piekrita, ka šajā pantā paredzētās maksas neaprobežojas vienīgi ar radītajām izmaksām, bet var ietvert arī izmaksas par laiku, ko personāls veltījis atbildēm uz individuālajiem informācijas pieprasījumiem.
- 22 Piekritot šim vērtējumam, iesniedzējtiesa uzskata, ka Grāfistes padomes izmantotajās standartmaksās norādītās maksas nav tādas, kas kādu varētu atturēt pieprasīt vides informāciju konkrētā nekustamā īpašuma meklēšanas kontekstā, ņemot vērā šādu darījumu vērtību.

- 23 Turklāt šī tiesa uzskata, ka Grāfistes padome ir kļūdījusies, tajās ietverot visas gada izmaksas saistībā ar darba samaksu darbiniekiem par Grāfistes padomes datu bāzes uzturēšanu, kaut arī atsevišķas šīs datu bāzes daļas tiek uzturētas citiem mērķiem, nevis lai atbildētu uz individuālajiem informācijas pieprasījumiem. Līdz ar to tā uzskata, ka vismaz viena daļa izmaksu saistībā ar datu bāzes uzturēšanu maksu aprēķinā būtu jāietver.
- 24 Tomēr iesniedzējtiesa jautā, vai saskaņā ar Direktīvas 2003/4 5. panta 2. punktu maksu aprēķinā var tikt ietverta to izmaksu daļa, kas attiecas uz Grāfistes padomes datu bāzes uzturēšanu un vispārējām izmaksām par laiku, kuru tās personāls veltījis šīs datu bāzes uzturēšanai un lai sniegtu atbildes uz individuālajiem informācijas pieprasījumiem.
- 25 Iesniedzējtiesa turklāt šaubās par Direktīvas 2003/4 6. panta 1. un 2. punktā paredzētās administratīvās apstrīdēšanas un pārsūdzības tiesā procedūras apjomu attiecībā uz maksas samērīgumu, jo tā uzskata, ka šī jautājuma praktiskā ietekme uz pamatlietu nav īsti skaidra. Šai ziņā iesniedzējtiesa norāda, ka *EIR 2004* 8. panta 3. punkta teksts, interpretējot to atbilstoši Anglijas administratīvajām tiesībām, attiecīgās iestādes pieņemtā lēmuma pārbaudi ierobežo ar jautājumu, vai attiecīgais lēmums pats par sevi nav nesamērīgs, proti, iracionāls, prettiesisks vai netaisnīgs, paredzot ļoti ierobežotu iespēju pārbaudīt attiecīgos faktiskos secinājumus, kurus šī iestāde ir izdarījusi.
- 26 Šādos apstākļos Pirmās instances tiesa (Vispārējā regulējuma palāta, Informācijas tiesības) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Kā ir jāinterpretē Direktīvas 2003/4 5. panta 2. punkts? Konkrētāk, vai samērīga maksa par konkrēta veida vides informācijas sniegšanu var ietvert:
- a) daļu no publiskas iestādes izmantotas datubāzes uzturēšanas izmaksām, lai atbildētu uz šāda veida informācijas pieprasījumiem;
  - b) papildu administratīvās izmaksas, kas attiecināmas uz personāla darba laiku un pienācīgi ņemtas vērā, nosakot maksas apmēru?
- 2) Vai Direktīvas 2003/4 5. panta 2. punktam un 6. pantam atbilst tas, ja dalībvalsts savos noteikumos paredz, ka publiska iestāde var ieturēt maksu par vides informācijas sniegšanu, kas “nepārsniedz summu, par kādu publiskā iestāde ir pārliecinājusies, ka tā ir samērīga summa”, ja publiskās iestādes lēmums par “samērīgas summas” apmēru var tikt apstrīdēts administratīvā procesā un pārsūdzēts tiesā, kā paredzēts Anglijas normatīvajos aktos?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 27 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Direktīvas 2003/4 5. panta 2. punkts ir interpretējams tādējādi, ka maksā par noteikta veida vides informācijas sniegšanu var tikt ietverta daļa izmaksu saistībā ar tādas datubāzes uzturēšanu, kāda aplūkojama pamatlietā, kuru šai nolūkā izmanto publiska iestāde, kā arī vispārējās izmaksas, kas saistītas ar laiku, ko šīs iestādes darbinieki veltījuši, pirmkārt, šīs datu bāzes uzturēšanai un, otrkārt, lai sniegtu atbildes uz individuālajiem informācijas pieprasījumiem, kuras tiek atbilstoši apmērā ņemtas vērā, nosakot šīs maksas apmēru.
- 28 Atbilstoši Direktīvas 2003/4 5. panta 2. punktam publiskās iestādes var paredzēt maksu par jebkuras vides informācijas sniegšanu, bet šai maksai jābūt samērīgai.

- 29 Kā savu secinājumu 44. un 46. punktā norādījusi ģenerālvokāte, ar minēto normu maksas piemērošanai tiek izvirzīti divi nosacījumi. Pirmkārt, visiem elementiem, uz kuru pamata maksa tiek aprēķināta, ir jāattiecas uz pieprasītās vides informācijas “sniegšanu”. Otrkārt, ja pirmais minētais nosacījums ir izpildīts, vēl ir nepieciešams, lai maksas kopsumma būtu “samērīga”.
- 30 Tātad vispirms ir jāpārbauda, vai ar tādas datu bāzes kā pamatlietā, kas tiek izmantota vides informācijas sniegšanai, uzturēšanu saistītās izmaksas, kā arī vispārējās izmaksas saistībā laiku, ko attiecīgās publiskās iestādes darbinieki ir veltījuši, pirmkārt, šīs datu bāzes uzturēšanai un, otrkārt, lai atbildētu uz individuālajiem informācijas pieprasījumiem, ir elementi, kuri ir saistīti ar vides informācijas “sniegšanu”.
- 31 Lai noteiktu, kas ir vides informācijas “sniegšana” Direktīvas 2003/4 5. panta 2. punkta izpratnē, ir jāņem vērā saikne starp šo normu un šīs direktīvas 5. panta 1. punktu.
- 32 Šai ziņā ir jānorāda, ka ar Direktīvu 2003/4 tiek nošķirta, no vienas puses, vides informācijas “sniegšana”, par ko publiskas iestādes var pieprasīt maksu atbilstoši šīs direktīvas 5. panta 2. punktam, un, no otras puses, minētās direktīvas 3. panta 5. punktā minētā “piekļuve” uzturētajiem publiskajiem reģistriem un sarakstiem, kā arī pieprasītās informācijas “pārskatīšana uz vietas”, kas atbilstoši šīs direktīvas 5. panta 1. punktam ir bezmaksas.
- 33 Direktīvas 2003/4 5. panta 1. punktā ir atsauce uz šīs direktīvas 3. panta 5. punktu. Atbilstoši 3. panta 5. punkta c) apakšpunktam dalībvalstīm ir jānodrošina, lai būtu noteikti praktiski pasākumi, kas ļauj efektīvi izmantot minētajā pantā paredzētās vides informācijas saņemšanas tiesības. Šai ziņā cita starpā ir minēts, ka jāizveido un jāuztur “struktūrvienības, kas izvērtē pieprasīto informāciju [līdzekļi pieprasītās informācijas izvērtēšanai]”, kā arī “publisko institūciju rīcībā esošās vai tām pieejamās vides informācijas reģistr[i] un sarakst[i] vai informācijas punkt[i] un skaidri [jānorāda], kur šādu informāciju var atrast”.
- 34 Tātad, kā izriet no Direktīvas 2003/4 5. panta 1. punkta, lasot to kopā ar tās 3. panta 5. punkta c) apakšpunktu, dalībvalstīm ir ne vien pienākums izveidot un uzturēt publisko iestāžu rīcībā esošās vai tām pieejamās vides informācijas reģistrus un sarakstus vai informācijas punktus, kā arī līdzekļus pieprasītās informācijas izvērtēšanai, bet arī nodrošināt bezmaksas piekļuvi šiem reģistriem, sarakstiem un līdzekļiem.
- 35 Šo reģistru, sarakstu un līdzekļu pieejamības bezmaksas raksturam, kā tas norādīts Direktīvas 2003/4 5. panta 1. punktā, ir jānorobežo šīs direktīvas 5. panta 2. punktā paredzētās vides informācijas “sniegšanas” – kurai kā tādai tomēr var tikt piemērota maksa – jēdziens.
- 36 No tā izriet, ka principā ar vides informācijas “sniegšanu” ir saistītas tikai minēto reģistru, sarakstu un izvērtēšanas līdzekļu izveides un uzturēšanas izmaksas un tikai saistībā ar tām valstu iestādes var pieprasīt maksu, pamatojoties uz Direktīvas 2003/4 5. panta 2. punktu.
- 37 Līdz ar to izmaksas, kas radušās saistībā ar tādas datu bāzes uzturēšanu, kuru publiskā iestāde izmanto, lai atbildētu uz vides informācijas sniegšanas pieprasījumiem, nevar tikt ņemtas vērā, aprēķinot maksu par vides informācijas “sniegšanu”.
- 38 Faktiski – atbilstoši šī sprieduma 31.–35. punktā izklāstītajai saiknei Direktīvas 2003/4 5. panta 1. punkta un tās 5. panta 2. punkta starpā – šādas izmaksas ir saistītas ar reģistru, sarakstu un izvērtēšanas līdzekļu izveidi un uzturēšanu, un atbilstoši Direktīvas 2003/4 5. panta 1. punktam, lasot to kopā ar tās 3. panta 5. punkta c) apakšpunktu, tās nav atgūstamas. Būtu nesaskanīgi, ja publiskas iestādes šādas izmaksas varētu atgūt no personām, kuras iesniegušas informācijas pieprasījumus atbilstoši Direktīvas 2003/4 5. panta 2. punktam, lai gan iepazīšanās ar datu bāzē esošo informāciju uz vietas, kā noteikts šīs direktīvas 5. panta 1. punktā, ir bezmaksas.

- 39 Savukārt izmaksas par vides informācijas “sniegšanu”, kuras var atgūt saskaņā ar Direktīvas 2003/4 5. panta 2. punktu, ietver ne tikai pasta un kopēšanas izdevumus, bet arī izmaksas, kas saistītas ar laiku, ko attiecīgās publiskās iestādes darbinieki ir veltījuši, atbildot uz individuālajiem informācijas pieprasījumiem, kas cita starpā ietver laiku, kas pavadīts, meklējot attiecīgo informāciju un to pārveidojot vajadzīgajā formātā. Šādas izmaksas nerada iestādes rīcībā esošās vides informācijas reģistru un sarakstu, kā arī izvērtēšanas līdzekļu izveidi un uzturēšanu. Šādu secinājumu turklāt apstiprina šīs direktīvas preambulas 18. apsvērums, atbilstoši kuram šī maksa nedrīkst pārsniegt attiecīgo materiālu “faktiskās sagatavošanas izmaksas”.
- 40 Ņemot vērā šajā apsvērumā izmantoto “faktisko izmaksu” jēdzienu, ir jāatzīst, ka vispārējās izmaksas, ņemot tās vērā atbilstošā apjomā, principā var tikt iekļautas Direktīvas 2003/4 5. panta 2. punktā paredzētās maksas aprēķinā. Kā ir norādījusi iesniedzējtiesa, vispārējo izmaksu iekļaušana šīs maksas aprēķinā atbilst parastajiem grāmatvedības principiem. Tomēr šīs izmaksas minētās maksas aprēķinā var tikt iekļautas tikai tad, ja tās ir radušās par izmaksu pozīciju, kas ir saistīta ar vides informācijas “sniegšanu”.
- 41 Ņemot vērā apstākli, ka laiks, ko attiecīgās publiskās iestādes darbinieki pavadījuši, lai atbildētu uz individuālajiem informācijas pieprasījumiem, ietilpst vides informācijas “sniegšanā” – kā tas arī konstatēts šī sprieduma 39. punktā –, šim laikam atbilstošā vispārējo izmaksu daļa arī var tikt iekļauta maksas aprēķinā atbilstoši Direktīvas 2003/4 5. panta 2. punktam. Savukārt tas pats nav attiecināms uz izmaksām saistībā ar laiku, ko darbinieki veltījuši, lai izveidotu un uzturētu datu bāzi, kuru publiskā iestāde izmanto, lai atbildētu uz informācijas pieprasījumiem.
- 42 Otrkārt, attiecībā uz Direktīvas 2003/4 5. panta 2. punktā izvirzīto otro nosacījumu, atbilstoši kuram šajā normā paredzētajai maksai ir jābūt samērīgai, no Tiesas judikatūras par Direktīvas 90/313 5. pantu, kas piemērojama arī attiecībā uz Direktīvas 2003/4 5. panta 2. punktu, izriet, ka ir jāizslēdz jebkāda tāda jēdziena “samērīgs” interpretācija, kuras rezultātā personas, kas vēlas iegūt informāciju, varētu tikt atturētas vai to tiesības piekļūt šai informācijai varētu tikt ierobežotas (šajā ziņā skat. spriedumu Komisija/Vācija, C-217/97, EU:C:1999:395, 47. punkts).
- 43 Lai izvērtētu, vai atbilstoši Direktīvas 2003/4 5. panta 2. punktam noteiktajai maksai ir atturoša iedarbība, ir jāņem vērā gan informācijas pieprasītāja ekonomiskais stāvoklis, gan arī ar vides aizsardzību saistītās vispārējās intereses. Tādēļ šis vērtējums ir jāattiecina ne vien uz ieinteresētās personas ekonomisko situāciju, bet tā pamatā turklāt ir jābūt šīs maksas apmēra objektīvai analīzei. Tādējādi minētā maksa nedrīkst pārsniegt ieinteresētās personas finansiālās iespējas, nedz arī jebkāda gadījumā būt objektīvi nepamatota.
- 44 Tā kā iesniedzējtiesa uzskata, ka, ņemot vērā attiecīgo darījumu vērtību, Grāfistes padomes piemērotās maksas konkrētajā nekustamā īpašuma meklēšanas kontekstā nešķiet atturošas, ir jāatzīst, ka tikai tas, ka šīs maksas nav atturošas personām, kas iesaistītas darījumā ar nekustamo īpašumu, publisko iestādi tomēr neatbrīvo no pienākuma raudzīties, lai šīs maksas, ņemot vērā vides aizsardzības vispārējās intereses, neklūtu nesamērīgas pārējai sabiedrības daļai. Tādējādi, un tomēr norādot, ka iesniedzējtiesai pašai ir par to jāpārlicinās, nešķiet, ka tādas maksas kā pamatlietā, kas minētas šī sprieduma 17. punktā un kuras ir jāsamazina, lai no tām izslēgtu izmaksas saistībā ar datu bāzu izveidi un uzturēšanu, pārsniegtu samērīguma robežas.
- 45 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2003/4 5. panta 2. punkts ir interpretējams tādējādi, ka maksa par konkrēta veida vides informācijas sniegšanu nevar ietvert nekādas izmaksas, kas saistītas ar tādas datu bāzes uzturēšanu kā pamatlietā aplūkotā, kuru šim nolūkam izmanto publiska iestāde, taču šajā maksā atbilstošā apmērā var tikt ietvertas vispārējās izmaksas saistībā ar laiku, kuru šīs iestādes darbinieki ir veltījuši, lai atbildētu uz individuālajiem informācijas pieprasījumiem, taču tikai tādā apmērā, lai šī maksa būtu samērīga.

Par otro jautājumu

- 46 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2003/4 6. pants ir interpretējams tādējādi, ka tam ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, atbilstoši kuram maksas, kas maksājama par noteikta veida vides informācijas sniegšanu, samērīgums, kā tas paredzēts Anglijas tiesiskajā regulējumā, var tikt pārskatīts administratīvā kārtībā un pārsūdzēts tiesā tikai ierobežoti.

Par pieņemamību

- 47 Eiropas Komisija un Apvienotās Karalistes valdība pauž šaubas par otrā jautājuma pieņemamību, jo iesniedzējtiesa nav pārliecināta par šī jautājuma praktisko nozīmi pamatlīetas izšķiršanā.
- 48 Šajā ziņā pietiek atgādināt, ka atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai LESD 267. pantā paredzētā procedūra ir instruments sadarbībai starp Tiesu un valstu tiesām, pateicoties kurai uz jautājumiem par Savienības tiesību interpretāciju, kurus valsts tiesa uzdevusi pašas noteiktajos tiesiskā regulējuma un faktisko apstākļu ietvaros un kuru precizitāte Tiesai nav jāpārbauda, attiecas prezumpcija par atbilstību. Tiesas atteikums atbildēt uz valsts tiesas iesniegtu lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu ir iespējams tikai tad, ja ir acīmredzams, ka prasītajai Savienības tiesību aktu interpretācijai nav nekādas saiknes ar pamata lietas faktiem vai priekšmetu, ja jautājums ir hipotētisks vai arī ja Tiesas rīcībā nav vajadzīgo faktisko un juridisko elementu, lai lietderīgi atbildētu uz tai uzdotajiem jautājumiem (šajā ziņā skat. spriedumu *Fish Legal* un *Shirley*, C-279/12, EU:C:2013:853, 29. un 30. punkts).
- 49 Tikai iesniedzējtiesas šaubas par to, vai maksas, kas tiek piemērota vides informācijas sniegšanai, administratīvās apstrīdēšanas un pārsūdzēšanas tiesā apjoms praksē ietekmēs nolēmumu pamatlīetai, nav pietiekamas, lai nepārprotami secinātu, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekādas saiknes ar pamatlīetas priekšmetu vai ka tā attiecas uz hipotētiska rakstura problēmu. Tādējādi šis jautājums ir pieņemams.

Par lietas būtību

- 50 Direktīvas 2003/4 6. panta 1. punktā būtībā ir noteikts, ka dalībvalstīm ir jāpieņem viss nepieciešamais tiesiskais regulējums, lai ikvienam informācijas pieprasītājam būtu pieejama procedūra, kura paredz attiecīgās publiskās iestādes darbības vai bezdarbības pārskatīšanu, ko veic tā pati vai cita publiska iestāde, vai izskatīšanu administratīvā kārtā, kuru veic saskaņā ar tiesību aktiem izveidota neatkarīga un objektīva struktūra.
- 51 Šī paša panta 2. punktā būtībā ir noteikts, ka dalībvalstis nodrošina, lai informācijas pieprasītājam būtu pieejama pārsūdzēšanas procedūra tiesā vai citā saskaņā ar tiesību aktiem izveidotā neatkarīgā un objektīvā struktūrā, kurā var tikt pārsūdzēta attiecīgās publiskās iestādes darbība vai bezdarbība un kas var pieņemt galīgu lēmumu.
- 52 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, ja attiecīgajā jautājumā nav Savienības tiesiskā regulējuma, katras dalībvalsts tiesību sistēmā ir jānosaka kompetentās tiesas un jāparedz sīki procesuāli noteikumi prasībām, kas paredzētas, lai aizsargātu tiesības, kuras attiecīgajām personām ir noteiktas Savienības tiesībās; šie sīkie procesuālie noteikumi nedrīkst būt nelabvēlīgāki par noteikumiem, kas attiecas uz līdzīgām prasībām, kuru pamatā ir valsts tiesības (līdzvērtības princips), un tās nedrīkst padarīt neiespējamu vai pārmērīgi apgrūtināt to tiesību izmantošanu, kuras piešķirtas ar Savienības tiesību sistēmu (efektivitātes princips) (spriedums *Gruber*, C-570/13, EU:C:2015:231, 37. punkts un tajā minētā judikatūra). Attiecībā uz pēdējo minēto principu turklāt jāatgādina, ka Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pantā ir nostiprinātas tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu (šajā ziņā skat. spriedumu *Unibet*, C-432/05, EU:C:2007:163, 37. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 53 Direktīvas 2003/4 6. panta 1. punktā ietvertie jēdzieni “pārskatīšana” un “izskatīšana administratīvā kārtā”, kā arī minētā panta 2. punktā lietotais jēdziens “pārsūdzēšana” nenosaka minētajā direktīvā paredzētās administratīvās izskatīšanas un pārsūdzēšanas tiesā apjomu. Ja nav speciāla Savienības tiesiskā regulējuma, tad šis apjoms ir jānosaka atbilstoši valsts procesuālajām tiesību normām, ievērojot līdzvērtības un efektivitātes principus.
- 54 Attiecībā uz līdzvērtības principu ir jāatzīst, ka Tiesai iesniegtajos lietas materiālos nav elementu, kas ļautu secināt, ka Anglijas procesuālajos noteikumos paredzētās pārsūdzības tiesības, kas paredzētas ieinteresētajām personām Savienības tiesībās noteikto tiesību aizsardzībai, būtu mazāk labvēlīgas par līdzīgām pārsūdzības tiesībām, kuru mērķis ir nodrošināt ieinteresētajām personām valsts tiesībās paredzēto tiesību aizsardzību.
- 55 Attiecībā uz efektivitātes principu ir jānorāda, ka šajā lietā tas paredz, ka tiesības, kuras informācijas pieprasītājiem izriet no Direktīvas 2003/4, nedrīkst tikt pakļautas nosacījumiem, kuri šo tiesību īstenošanu padarītu praktiski neiespējamu vai to pārmērīgi apgrūtinātu.
- 56 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka, pieņemot Direktīvu 2003/4, Savienības likumdevējs ir vēlējies nodrošināt Savienības tiesību saderību ar Orhūsas konvenciju, paredzot vispārēju sistēmu ar mērķi nodrošināt, lai ikvienai dalībvalsts fiziskai vai juridiskai personai būtu tiesības piekļūt valsts iestāžu rīcībā esošajai vai tām pieejamai vides informācijai, nepamatojot tās nepieciešamību (spriedums *Fish Legal* un *Shirley*, C-279/12, EU:C:2013:853, 36. punkts un tajā minētā judikatūra). Efektīvas administratīvās apstrīdēšanas un pārsūdzēšanas tiesā esamība jautājumā par šādas informācijas sniegšanas maksu ir nesaraujami saistīta ar minētā mērķa sasniegšanu. Turklāt šai pārbaudei noteikti ir jāattiecas uz jautājumu, vai publiskā iestāde ir ievērojusi divus šīs direktīvas 5. panta 2. punktā paredzētos nosacījumus, kuri tika norādīti šī sprieduma 29. punktā.
- 57 Šajā lietā iesniedzējtiesa norāda, ka *EIR 2004* 8. panta 3. punkta teksts, interpretējot to atbilstoši Anglijas administratīvajām tiesībām, attiecīgās iestādes pieņemtā lēmuma administratīvo pārsūdzēšanu un pārsūdzēšanu tiesā ierobežo ar jautājumu, vai attiecīgās publiskās iestādes lēmums pats par sevi ir iracionāls, prettiesisks vai netaisnīgs, paredzot ļoti ierobežotu iespēju pārbaudīt attiecīgos faktiskos secinājumus, kurus šī iestāde ir izdarījusi.
- 58 Šajā ziņā Tiesa ir konstatējusi, ka Savienības tiesībās paredzēto tiesību īstenošana netiek padarīta praktiski neiespējama vai pārmērīgi grūta tikai tādēļ, ka pārvaldes iestāžu lēmumu pārbaudes tiesā procedūra neparedz šos lēmumus pārbaudīt pilnībā. Tomēr saskaņā ar šo pašu judikatūru valsts tiesībās paredzētai tiesas pārbaudei ir jānodrošina iespēja tiesai, kas izskata prasību par šāda lēmuma atcelšanu, lēmuma tiesiskuma pārbaudes ietvaros efektīvi piemērot attiecīgos Savienības tiesību principus un noteikumus (šajā ziņā skat. spriedumu *Upjohn*, C-120/97, EU:C:1999:14, 30., 35. un 36. punkts, kā arī spriedumu apvienotajās lietās *HLH Warenvertrieb* un *Orthica*, C-211/03, C-299/03 un no C-316/03 līdz C-318/03, EU:C:2005:370, 75.–77. punkts). Tādējādi ierobežota pārbaude tiesā attiecībā uz noteiktu faktu jautājumu izvērtēšanu ir atbilstoša Savienības tiesībām, ar nosacījumu, ka tiesai, kas izskata prasību par šāda lēmuma atcelšanu, ir jānodrošina iespēja lēmuma tiesiskuma pārbaudes ietvaros efektīvi piemērot attiecīgos Savienības tiesību principus un noteikumus (šajā ziņā skat. spriedumu *HLH Warenvertrieb* un *Orthica*, C-211/03, C-299/03 un no C-316/03 līdz C-318/03, EU:C:2005:370, 79. punkts).
- 59 Katrā ziņā ir jāprecizē, ka gan jautājums, vai izmaksu elements attiecas uz pieprasītās informācijas “sniegšanu” un tādējādi tas pats par sevi var tikt ņemts vērā piemērojāmās maksas aprēķinā, gan arī jautājums, vai maksas apmērs kopumā ir samērīgs, ir Savienības tiesību jautājumi. Par tiem ir jāveic administratīvā apstrīdēšana un pārsūdzēšana tiesā, pamatojoties uz objektīviem elementiem, ar kuriem var tikt nodrošināta pilnīga Direktīvas 2003/4 5. panta 2. punktā paredzēto nosacījumu ievērošana.
- 60 Iesniedzējtiesai ir jāpārlicinās, vai pamatlietā iepriekš minētās prasības ir izpildītas, un attiecīgā gadījumā jāinterpretē valsts tiesības atbilstoši šīm prasībām.

- 61 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2003/4 6. pants ir interpretējams tādējādi, ka tam nav pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, atbilstoši kuram maksas, kas maksājama par noteikta veida vides informācijas sniegšanu, samērīgums, kā tas paredzēts Anglijas tiesiskajā regulējumā, var tikt apstrīdēts administratīvā kārtībā un tiesā pārsūdzēts tikai ierobežoti, ja šī pārbaude tiek veikta, pamatojoties uz objektīviem elementiem, un saskaņā ar līdzvērtīguma un efektivitātes principiem tiek pārbaudīts, vai publiskā iestāde, kas piemērojusi šo maksu, ir ievērojusi šīs direktīvas 5. panta 2. punktā paredzētos nosacījumus; bet tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 62 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (piektā palāta) nospriež:

- 1) **Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 28. janvāra Direktīvas 2003/4/EK par vides informācijas pieejamību sabiedrībai un par Padomes Direktīvas 90/313/EEK atcelšanu 5. panta 2. punkts ir interpretējams tādējādi, ka maksa par konkrēta veida vides informācijas sniegšanu nevar ietvert nekādas izmaksas, kas saistītas ar tādas datu bāzes uzturēšanu kā pamatlietā aplūkotā, kuru šim nolūkam izmanto publiska iestāde, taču šajā maksā atbilstošā apmērā var tikt ietvertas vispārējās izmaksas saistībā ar laiku, kuru šīs iestādes darbinieki ir veltījuši, lai atbildētu uz individuālajiem informācijas pieprasījumiem, taču tikai tādā apmērā, lai šī maksa būtu samērīga;**
- 2) **Direktīvas 2003/4 6. pants ir interpretējams tādējādi, ka tam nav pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, atbilstoši kuram maksas, kas maksājama par noteikta veida vides informācijas sniegšanu, samērīgums, kā tas paredzēts Anglijas tiesiskajā regulējumā, var tikt apstrīdēts administratīvā kārtībā un pārsūdzēts tiesā tikai ierobežoti, ja šī pārbaude tiek veikta, pamatojoties uz objektīviem elementiem, un saskaņā ar līdzvērtīguma un efektivitātes principiem tiek pārbaudīts, vai publiskā iestāde, kas piemērojusi šo maksu, ir ievērojusi šīs direktīvas 5. panta 2. punktā paredzētos nosacījumus; bet tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.**

[Paraksti]